



# • V R T E C •

1930

6

1931

VSEBINA k 6. številki: Virgilij; Svečnica — Virgilij: Zvezdoslovec — Utva: Tiho, neslišno... — Griša: Predice (Pesmi) — D. D.: Marijin studenec — Iz Slomškove šolske risanke (Pesem) — Lea Fatur: Zgodba o porodnem Jurčku — Ivan Karintijofil: Od Pliberka do Brda — Franc Rojec: Letalci — Svjatoslav: Dobri striček (Pesmi) — Zdravko Mikuz: Pri posredovalki služb — Mladinski novičar — Pouk in zabava.

**SLOVSTVO.** Dr. M. Rus: **Varujmo zdravje!** Knjižnica Podmladka Rdečega križa v Ljubljani, V. zvezek, Ljubljana, 1930. Strani 38, cena za nečlane 2,50 Din. — Tako se imenuje knjižica, ki jo je izdal in založil Oblastni odbor Podmladka R. K. v Ljubljani in ki nakratko in poljudno razpravlja o tem, kaj otroku koristi in kaj mu škoduje, kaj moramo v raznih prilikah ukreniti za njegovo zdravje in — včasih je to še važneje — kaj moramo opustiti. Delce bi res zaslužilo, da pride v prav vsako slovensko hišo. Dobiti ga je v vsaki knjigarni.

**Zagonetke v 5. številki so prav rešili: vse:** Bitenc Tatjana, Korene Anton, Žitnik Miloš, Merala Rajko, Rueh Dušan in Marija, Šimenc Ivan, Gosar Jože, Jazbec Frida, Setničar, Lončina Josip, Avanzo Leon, Ljubljana; Uršič Anica, Kožuh Ana, Šribar Marija, Kavčič Regina, Knez Minka, Ropas Evgenija, Kozoderc Erika, Zabukošek Nada, Podjavršek Angela, Pohajač Marija, Povh Marija, Bovha Ivica, Savodnik Deja, Hočevar Janda, Horvat Marjeta, Brežnik Ljudmila, Gaber Angela, Hodžar Cirila, Dobovičnik Amalija, Pograjc Zofija, Graber Slavica, Jazbinšek Ana, Eler Fani, Vriesnig Krista, Rajh Stana, Celje; Bohinc Hilda, Radolič Mira in Božo, Maribor; Mazek Vojislava, Litija; Demšar Ivan, Bukovščica; Jereb Helena, Selca; Pajnič Ivanka, Ribnica; Vintar Mihaela, Cerklje pri Kranju; Kasper Karl, Ptuj; Kovačič Micka, Adamič Jožefa in Marija, Oblak Franc, Andolšek Stanko, Juvanec Slavko, Velike Poljane; Tušek Mirko, Kranj; Mihelič Slavica, Kapela; Resman Minka, Radovljica; Mlakar Dragotin, Šoštanj; Kuhar Lenčka, Križnar Rozika, Langerholec Minka, Ahačič Cirilka, Rudolf Francka, Udovč Tončka, Gortnar Marica, Šifrer Martinka, Pleničar Lučka, Kriveč Marija, Erbežnik Marija, Žontar Katra, Škofja Loka; Kovačič Stanko, Jelenc Milena, Marolt Jože, Novo mesto; Golorej Ivan, Voklo; Pernuš Leopoldina, Bled; Drevenšek Nežica, Zg. Pleterje; Pernat Marija, Sp. Pleterje; Dobrovolje Anica, Verd; Kios Anton, Vojnik; Peskar Tone, Čeh Tončka, Trebnje; dve: Hacler Albin, Baznik Albin, Vrhovec Milka, Ljubljana; Gunde Milan, Novo mesto; Znidaršič Julči, Trbovlje-Loke; eno: Nerač Ludvik, Trampuž Radoslav, Maribor; Schaffer Matilda, Ljubljana; Kovačič Ivan, Novo mesto; Žirovnik Konrad, Breg pri Ptuj; Vrhovec Marija, Verd; Sedej Marija, Sebenje; Radenčič Ignac, Sela.

Izžrebana je Pajnič Ivanka.

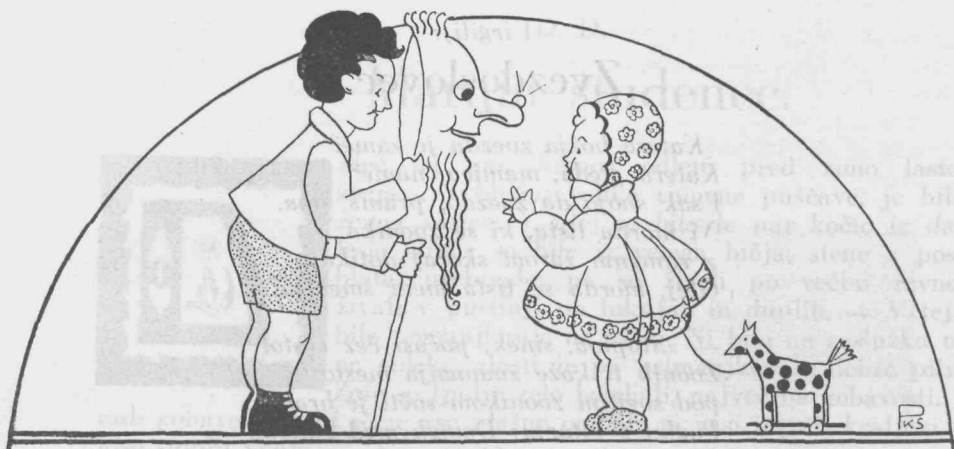
Samo 1 Din stane knjižica »Sprehod po Ljubljani« pri upravi »Vrtca«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 80. — Priloži naročilu v pismu znamko za 1 Din!

Uprava Vrtca (Ljubljana, Sv. Petra cesta 80) ima še nevezan Vrtec 1926/27, 1927/28, 1928/29, 1929/30 po Din 14, vezan Vrtec 1922, 1925/26, 1926/27, 1927/28, 1928/29, 1929/30 in vezan Angelček 1921, 1922, 1925, 1925/26, 1926/27, 1927/28, 1928/29 in 1929/30. — V Jugoslovanski knjigarni se dobe poleg navedenih še Vrtec (vezan) 1910, 1911, 1913—1917, 1921—1924; Angelček (vezan) 1895, 1906, 1908, 1912—1916, 1924.

Vrtec s prilogom Angelček (10 številki) stane za leto 1930/31 Din 22, Angelček sam Din 8.

Urednik in izdajatelj: Jožef Volc, stolni kanonik v Ljubljani, Pred škofijo št. 8. Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrtca in Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8. — Naročnino sprejema »Uprava Vrtca in Angelčka« (dr. Jožef Demšar) v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. — Čekovni račun uprave ima št. 10.470.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.



1930 / VRTEC / 1931

Virgilij:

### Svečnica.

*Glej, Marija gre,  
v tempel nese dar:  
Sina svojega  
in golobov par.*

*Danes belih sveč  
svet je blagoslov,  
sveče blažene  
nesemo domov.*

*Stari Simeon  
sprejme luči Vir:  
sprejme Jezusa  
in se sklone v mir.*

*Kadar zadnji dan  
nagne se v zaton:  
Duša, najdi mir  
kakor Simeon!*

*V luči belih sveč  
vsa zastražena,  
pojdi k Jezusu  
utolažena!*

Virgilij:

## Zvezdoslovec.

»Katera božja zvezda je zame?  
Katera gleda, mamica, name?  
Vsak svojo da zvezdo, praviš, ima.  
Ni morda tista, ki se zvonika  
z rumenm žarom skoraj dotika:  
Glej, morda se tista meni smehlja?«

— »Stopiva, sinek, počasi čez cesto!  
Zvonik ti kaže znamenja mesto;  
pod svetlim zvonikom sveti je hram.  
Poglej v oltarju: Domek med zlatom!  
Dva angela sta sklonjena k vratom.  
Tam zvezda je, sinek, — tvoja je tam!«

Utva:

## Tiho, neslišno . . .

Tiho, neslišno  
padajo z neba  
beli cvetovi;  
že so jih polni,  
trudni vrtovi,  
vanje oviti  
mračni gozdovi,  
z njimi poslani  
daljne poljane.

Tiho, neslišno  
padajo z neba  
beli cvetovi . . .  
A sredi poljane,  
s cvetjem odet,  
umra škranček  
bedni poet.

Griša:

## Predice.

Topla je pečka in to dobro dé:  
v hiši imamo predice,  
od zore do mraka, od mraka do dne  
delajo skrbne ženice.

Pridne so naše predice sevé:  
stiska se, krči kodelja,  
v smehu in sreči jim lica goré,  
ko da je cvetna nedelja.

Zunaj pa bele odeje blesté,  
ki jih je zima razstrla,  
in piši strupeni krog oken brné,  
da smo jih siti do grla.

## Marijin studenec.



aleč od nas, kamor odleté pred zimo lastovke in žerjavi, v bližini velike rumene puščave, je bila nekoč revna vasica. V njej je bilo le par kočic iz datljevega lesa, strehe so bile iz velega bičja, stene z posušenega blata, prebivalci pa so živeli po večini revno kakor živali v puščavi po luknjah in duplih. — V tej vasi je bilo pomanjkanje na vsem. Ni bilo ne zaslužka ne hrane ne obleke, zlasti je pa primanjkovalo dobre pitne vode. Zato so ljudje zelo bolehal, največ na gobavosti. Posebno radi gobave bolezn, še je vse plašno ogibalo te vasi in niti kraljevi poslanca niso stopili vanjo.

»Revni smo, zaničevani in zavrženi, o Bog! Pošlji nam koga, da nas reši te bede, pošlji nam svojega Maziljenca, da nas otme in osreči!« Tako so molili ljudje vsak petek zvečer, ko je zahajalo solnce v rumeni puščavi in so prižgali sobotno svetiljko. Molili so prisrčno in se spominjali svojih grehov ter verovali v Boga Izraelovega.

Nekega dne so prišli tuji popotniki v to vas. Videti so bili zelo revni, kajti vse njihovo imetje je nosil en sam osliček. Mož se je oziral po praznih razvalinah in votlinah, kje bi našel kakšno zavetje. Ah, vse je bilo tako ubožno, komaj primerno človeku za bivališče. Našel je pa končno le prostorček.

V neko temno duplino je odložil svojo prtljago, po večem rokodelsko orodje in nekaj odej ter perila. Mož je brž pospravil v temnem prostoru, osnažil ga za silo in odpeljal vanj ženo z otrokom.

Bili so to Jezus, Marija in Jožef, toda tega nihče ni slutil. Iz strahu pred hudobnimi ljudmi so pribežali lesèm in tu so zdaj živeli v najrevnejšem kraju dežele. — Kmalu je oskrbel Jožef mizico, pručico in opletel stene ter pripravil tiho in čedno bivališče. Marija je predla in tkala, pletla in krpala ter s tem pomagala služiti kruh. Toda ljudje naokoli so bili revni, da niso mogli plačevati, pa je pritiskala beda. Najhuje je bilo pa to, ker je primanjkovalo vode. — Nekega dne Jožef ni mogel več gledati te stiske. Osedlal je oslička, natovoril mu velik meh za vodo, pa je mislil iti v puščavo, da bi tam poiskal kak studenec. Zabranila mu je pa Marija. Na tistem je odšla, krenila do starega drevesa v bližini, tam malo pokopala in glej, kmalu je privrela iz zemlje vodica in se zbrala v tolmunček. Marija je poprosila Jožefa, naj koplje naprej in brž je doteklo toliko vode, da je bilo stiske konec.

Veselo je žuborela vodica po trdem kamenju. Ptički so prileteli, pili in slavili Boga. Tako je Marija prišla do vode, da je lahko kopala otroka, prala perilo in vsak dan donášala sveže studenčnice.

S časom je dorasel Jezušček in se je igral z vaškimi otroki. Nekega dne so bili vsi trudni in žejni radi igranja in skakanja. Tedaj jih je odpeljal Jezušček k studencu in jim je dal piti. Otroci so pili in pili. Povedali so pa tudi doma o čudoviti vodi in kmalu so prosile vse matere za vodo iz tistega studenca.

V vasi so se pa jeli goditi čudeži. Sveta moč je morala biti v tisti vodi, kajti ozdravljala je mrzlico, celila vsakršne rane in dajala novo moč. Če so matere skopale v njej gobave otroke, so padle z njih gobe kot luskinine in ozdraveli so.

Tedaj so si ljudje tiho pripovedovali: Kdo nam je naklonil to veliko dobroto? Ni li to tiha, ljuba gospa, ki tako rada dela? Jožef nas je naučil umnega rokodelstva, Marija pa naše žene šivanja, Mir prihaja od teh ljudi, blagoslov in sreča. Hajd, izvolimo Jožefa za svojega starejšino, vedno naj ostane pri nas in naj bo naš vodnik!« Tako so govorili možje in so šli, da se



Jožefu zahvalijo. Ko so pa prišli do votline, so našli vrata in okna široko odprta. Bivališče je bilo prazno, sveta Družina je odšla.

Žalostni so odšli možje domov in povedali, da so prišli prepozno. Tedaj so zajokale matere in otroci, neki starček je pa rekel: »Bog je bil pri nas!«

Tisti studenec je postal ljudem svet. Imenovali so ga »Marijin studenec«. Pozneje so ga ogradili s kamenjem, posadili dreves okoli njega in sezidali cerkvico nad tistim bivališčem svete Družine. Ko so prišli potem čez mnogo let Jezusovi učenci v tisti kraj, jim je še ta in oni domačin pravil o dobrih tujcih, posebno o ljubem Jezuščku in o njegovi ljubeznivi, pridni materi.

(Schutzengel.)



# Iz Slomškove šolske risanke.

## II.

### Moj birmanski boter.

*Binkošti so blizu, mati!  
Birmanci smo vsi odbrani.  
Botra moram poiskati,  
da bo stal ob moji strani,  
za dejanje mi slovesno  
desno dal na ramo desno.*

*V dlan so mati skrili čelo.  
Up in strah je misli medel.  
Šli so v mislih skozi selo:  
Kje so botri? Kdo bi vedel?  
Že jih vidim: Notri, notri  
najdejo se v cerkvi botri.*

*Pojdi, sin moj, v dan Gospodov  
na cerkveno spraševanje.  
Prazen glas je praznih sodov;  
dobra vera, dobro znanje.  
Kdor največ bo znal, presodi:  
Tisti tebi boter bodi.*

*In odšel sem v dan Gospodov  
na cerkveno poslušanje.  
Prazen glas je praznih sodov;  
dobra vera, dobro znanje.  
Nem sem čul in stal sem s prsti:  
šla vprašanja so po vrsti.*

*Sklep. Pristopil sem h gospodu:  
»Meni boste botra tega  
k binkoštnemu dali godu,  
kdor največ je znal od vsega.«  
»Siromak je!« so mi rekli,  
»tam pogač ne bodo pekli.«*

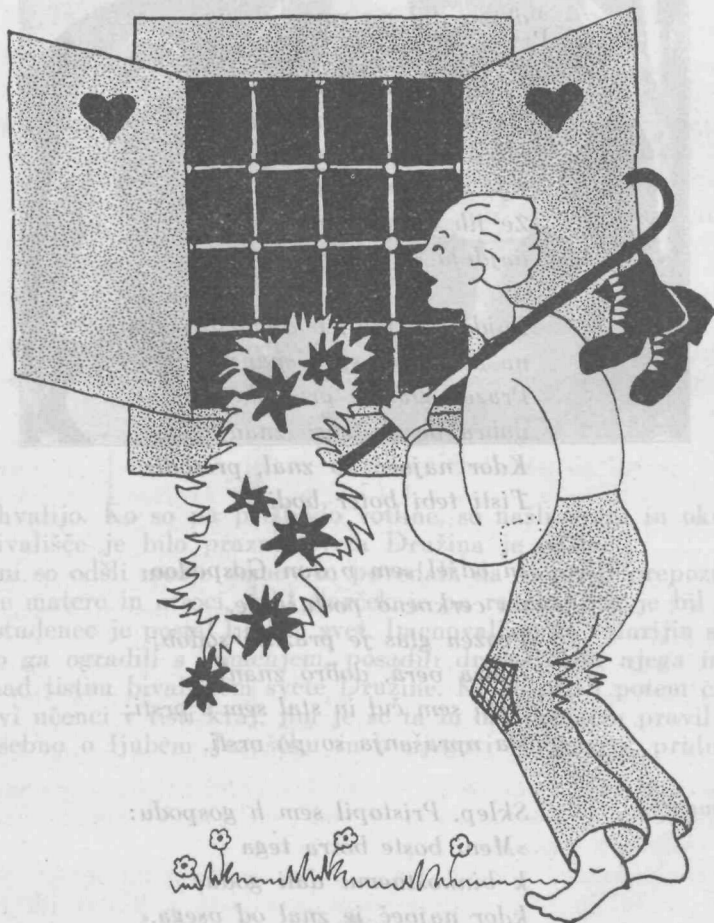
*»Vendar, dečko, prav si molil,  
pravega si botra volil.«*

Lea Fatur:

## Zgodba o porednem Jurčku.

(Tržaška.)

Bila je velika, bogata vas in bil je v njej ubog kajzar Jurče s svojo materjo Uršo. Kajzar ni imel repa pri hiši, razen mišjega, pa ti pride nekega dne vaški črednik in zahteva groš od kajzarjeve krave. Mati Urša se je razjezila, Jurček je pa vprašal: »Če plačam groš, mi moreš pasti kravo, če je tudi lesena?«



»Tudi, če je lesena,« je pritrtil črednik.

Jurče je plačal, črednik se je pa krohotal.

Popoldne je obtesal Jurče hrastov panj pred kajžo, zjutraj pa poklical črednika: »Hej črednik! Ne pozabi na mojo kravo.«

»Kje jo pa imaš?« se je začudil črednik.

»Plačal sem groš: moraš jo pasti, naj bo lesena ali železna,« je kričal Jurče.



Črednik je naložil tnalno na hrbet in jo odvrlekel na pašo.

»Glej, da mi jo napaseš in da se ne zgubi, sicer mi jo plačlaš!« je še naročil Jurče.

Črednik je vlačil par dni tisto tnalno, se ga naveličal in ga zažgal.

Zvečer je čakal Jurče na kravo. Črednik se je zarežal: »Volkovi so jo požrli.«

Jurče je grozil: »Plačaj jo ali pa daj kravo za kravo!«

Črednik ni prišel z denarjem. Jurče je počakal na čredo, ubil najlepšo županovo kravo in jo privlekel domov. Gostila sta se potem z materjo in nasolila mesa za zimo. S kožo se je napotil Jurče v mesto.

Prišel je v mraku do mlina in se spomnil, da je znan z mlinarjem. Ustavi se pri svetlem oknu in vidi, kako sedita vaški župan in mlinarica pri mizi, pred njima pa bokal vina, pečena gos in kolač. »Ravno prav pridem,« si misli Jurče in potrka na vrata. Mlinarica se obregne: »Kdo ne da miru?« Jurče prosi: »Priatelj vašega moža...« Mlinarica zakriči: »Zgubi se, potepuh!« Jurče sede na klopi pred hišo in čaka.

Kmalu pride mlinar in potrka. Jurče gleda pri oknu v sobo. Vidi, kako je skrila mlinarica župana pod koritom, vino in kolač v omaro, gosko pa na peč. Potem odpre in prinese možu nezabeljene žgance in zelja. Jurče potrka, mlinar ga veselo sprejme in mu ponudi svojo večerjo. Jurče zajame parkrat, potem pa posluša pod mizo, kamor je bil vrgeel svojo kožo. »Kaj ti pa ni vseč?« se zadere vanj mlinarica. »Morda žganci niso dobri za gospoda iz kajže?«

Ponižno odgovarja Jurče: »Dobri, dobri! Ali, če je kaj boljšega v bližini, ne gredo nezabeljeni žganci...« Mlinar hitro nastavi ušesa in vzdigne nos: »Kaj boljšega? Diši res kakor po gosji pečenki...«

»Jaz imam vedeža pod mizo,« reče Jurče. »Pravi mi, da je na peči pečena gos.« Mlinar skoči k peči in res prinese gos. Mastita se potem, da jima teče od brade. Mlinar pomisli: »Podal bi se požirek vina in kaj sladkega.« Jurče posluša vedeža pod mizo in pomaja z glavo: »Slišim, da sta vino in kolač v omari.« Mlinar skoči in prinese oboje. Mlinarica grdo gleda, kako se dedca zalagata, pa misli v strahu, kaj bo... Pomežikuje Jurčetu: »Ne povej za župana!«

Jurče posluša pod mizo in se prestraši: »Priatelj mlinar, sreča zate, da sem jaz tukaj! Sam zlodej je v tvoji hiši. Pa ne boj se! Vzemi debelo gorjačo, jaz ti posvetim. Vzdigni kadunjo in udari!«

In je udaril. S krikom je bežal hudi duh iz hiše, mlinarica je pa dala Jurčetu mošnjo s tolarji.

Zjutraj je spremil mlinar Jurčeta in ga prosil: »Prodaj mi vedeža!« Jurče, ki je komaj čakal te besede, se je branil: »Ne bi ga dal drugemu. Pa zavoljo dobre večerje ti ga dam za sto tolarjev. Veš, na videz je kakor kaka kravja koža. Obesi vedeža v dimnik. Od tam bo videl vse. Ne vprašuj ga pa takoj! Naj se prej udomači.«

Jurče je odšel in se zabaval par dni v mestu. Potem je privriskal v vas, se pokazal drugi dan v novi obleki, žvenkljal s tolarji in ponujal vsem pijače. Začudenim vaščanom je pripovedoval, da so kože v mestu silno drage, ker je ukazal turški sultan, da morajo nositi vsi Turki namesto šlebedrov škornje. Zdaj vse prodaja krave, da se je celó meso pocenilo.

Vaščani so se gledali. Šli so domov, poklali svojo živino in naložili par voz s kožami. Zjutraj so prišli v mesto in ponujali kože, govorili o turškem sultanu in o črevljih — pa strojarji so se smejali in uganili: »Nasedli so Jurčetu, kakor mu je nasedel mlinar, ki je kupil od njega kravjo kožo za sto tolarjev.«

Vaščani so se vrnili strašno jezni. Jurče je čutil na svojem hrbtu, po čem so kože, in je rekel materi: »Glava me boli; rad bi spal v postelji, da bi se prepotil.«

»Pa menjajva, Jurče, za nocoj,« je rekla mati, dobra kakor vse matere. »Kupila sem baš koš jajec in grem zjutraj zgodaj v mesto.«

Ponoč so pa prišli vaščani. Mislili so, da tepejo Jurčeta, pa so ubili mater. Jurček je našel mater mrtvo, se razjokal, jo umil, oblekel praznično, jo posadil na voz in koš jajec pred njo. Dam se je svital, ko se je ustavil ob mostu pred mestom. Mater je prislonil k zidu in koš pred njo, sam se je pa skril pod mostom.

Ko je odprl čuvaj mestna vrata, so začeli prihajati ljudje. Pripelje se gospod in gospa v zlati kočiji. Gospa zagleda jajca in pravi gospodu: »Kaka lepa jajca!« Gospod skoči iz kočije in vpraša: »Žena, koliko grošov za koš?« Ko žena ne odgovori, jo stresa za ramo — ženska se prevrže in pade v vodo. Gospod prebledi. Jurček pa skoči vanj: »To boste plačali, gospod!«

»Tiho, prijatelj, tiho!« prosi gospod in stisne Jurčetu mošnjo, polno zlata, v roko. Jurček prižvižga v domačo vas, sedi v krčmi in daje za vino. Vaščani se čudijo: »Odkod si se vzela, saj smo te vendar ubili!« Jurček jim razklada: »Zadnjič sem slišal, da je primanjvalo lekarnam mrličev za zdravila. Kupili so me in me obudili. Poglejte!«

Pa strese denar na mizo. Možje šepetajo med seboj. Drugo jutro pride pred mesto par voz in na njih — sami mrličiči... Straža je trobila alarm in vpila: »Punt! Kmetje pobijajo gosposko!«

Naenkrat obsuje vaščane oborožena množica. Žene vaščane v mestno hišo. Ko jih mestni očetje zaslišijo, se začne smejati vse mesto. Osramočeni se vrnejo vaščani domov in prisegajo: »Ta je zadnja Jurčetova!«

Jurček je pričakoval, da bodo vaščane v mestu zaprli za par let. Sedel je baš v županovi krčmi in se pogovarjal, ko planejo župan, vaški kovač in mesar nanj, ga zvežejo in vržejo v klet.

Ko je obujal Jurček v kleti kesanje nad svojimi grehi, tačas so si hladili tisti trije možje jezo z vinom in ugibali, kako bi najbolje izplačali Jurčeta. Kovač ga je hotel ščipati z razbeljenimi kleščami, mesar ga je hotel odreti na meh, župan pa je razsodil: »Naježi, kovač, sod z žebliji, pa bomo zabili Jurčeta vanj, nesli ga na Triblek-goro in zakotalili v jezero pod njo. Tako bo umrl trojne smrti: naboden bo, zadušil se bo in utonil bo.«

Tako se je zgodilo. Zastonj je prosil in obljuboval Jurče, da ne bo uganjal več nobenih norčij. Štirje možje so nesli sod. Dolga je bila pot in vroče. Pod goro so se ustavili v krčmi ob jezeru, sod z Jurčetom so pa pustili pred hišo. Tedaj je prižvižgal mimo črednik vasi ob jezeru. Jurče zavpije: »Nočem je ne Marine, rajši me vrzite v vodo!« Črednik je vprašal: »Kdo pa je v sodu?« Jurče mu je povedal... Črednik se je začudil: »Bedak si prav zares, Jurče! Marina je vendar najbogatejša dekle v devetih farah.«

Jurček hitro poprime: »Odpri sod pa zlezi ti noter in jo dobiš.« Črednik menja z Jurčetom. Jurček vrže nase črednikov plašč iz sitja, vzame njegovo torbo in klobuk in žene ovce malo naprej ter tam počaka. Možje pridejo iz gostilne, naložijo sod in ga nesejo v reber. Črednik v sodu vprije: »Saj jo maram Marino, le izpustite me!« Možje se smejaajo: »Zmešalo se mu je!« Čredniku v sodu se zazdi, da nekaj ni v redu in začne prositi: »Pustite me ven, saj nisem jaz Jurče, vaški črednik sem.«

»Hohoho!« se zakrohotaajo možje. »Ne boš nas, Jurče, nikdar več nas ne boš!« Pa sunejo sod, da se zakotali nizdol in štrbunkne v jezero.

Zadovoljni se potem vrnejo možje z gore in postanejo ob jezeru. A čudo božje! Glejte Jurčeta v pastirski obleki, za njim pa velika čreda ovac

in krav... Jurček pa možem razlaga: »Zelo lepo blago imajo tam doli, na dnu jezera. Kar na izbiro ga je, pasejo po širokih pašnikih pod vodo. Jaz nisem rad v mokrem, pa sem izplaval in zvlekel vse to za seboj. Poglejte!«

Župan pogleda može: »Jaz bom skočil prvi. Najboljše bo moje. Ko vam pomignem, pa skočite za menoj!«

Župan res skoči in se jamé utapljati. V stiski miga z rokami, da bi ga rešili; kovač in mesar pa razumeta, naj skočita za njim. Planeta v vodo in valovi vse tri zagrnejo.

Pravijo, da je Jurčeta ta šala vse življenje pekla in poslej ni več uganjal norčij.



*Ivan Karintjofil:*

## Od Pliberka do Brda.

(Nadaljevanje.)

Vrbsko jezero je v zračni črti samo 8 km oddaljeno od Osojskega jezera. Hribovje, ki loči Vrbsko jezero od Osojskega, je naravna narodna meja med nemško in slovensko zemljo. Sicer segajo Slovenci, z Nemci pomešani, tudi še onstran tega hribovja, prav do Osojskega jezera. Po grebenu hribovja, ki loči obe jezera (Vrbsko in Osojsko), bi šla meja med Avstrijo in Jugoslavijo, če bi bili Slovenci pri glasovanju zmagali v obeh glasovalnih pasovih.

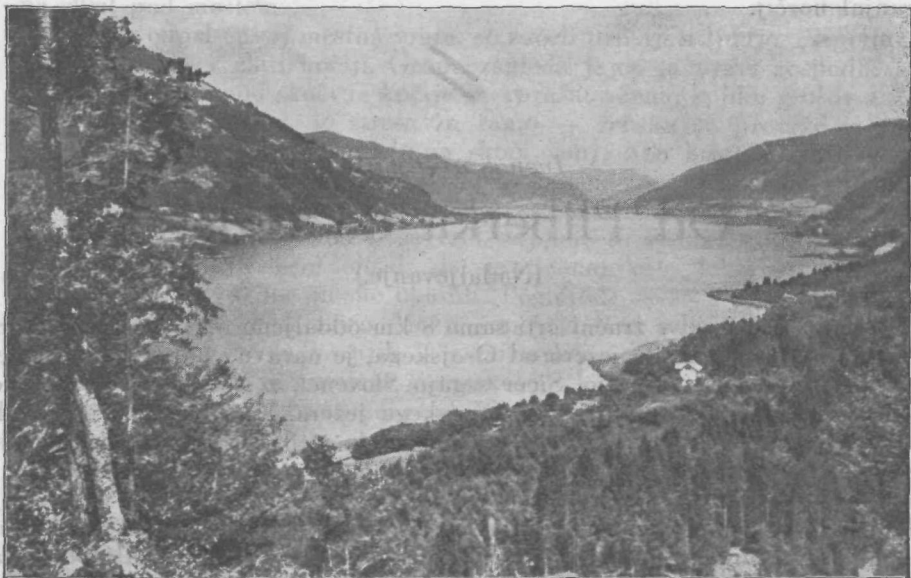
Celokupno glasovalno ozemlje je segalo od Karavank do vrh Svinje planine in do vrh Magdalenske gore. Glasovalno ozemlje je bilo razdeljeno o I. in II. glasovalno ozemlje. Prvo glasovalno ozemlje je segalo od Karavank pa do Vrbskega jezera, do odtoka iz Vrbskega jezera v Gline (eno uro južno od Celovca), do spodnjega teka reke Gline, ki se izteka v Krko, nato ob Krki gor do Mostiča, potem do vrh Svinje planine ter do vrh hribovja, ki loči dolino Drave od Labudske doline. — Drugo glasovalno ozemlje je pa obsegalo: Celovec, Celovško ravnino tja do Krke, Gosposvetsko polje, slovensko ozemlje severno od Vrbskega jezera do razvodja med Vrbskim in Osojskim jezerom, ter je segalo na severu do vrh Št. Urške gore (ali Sv. Urha, 1015 m) in do vrh Magdalenske gore (1058 m).

Na severu se je torej meja glasovalnega ozemlja krila z narodno mejo med nemškim in slovenskim ozemljem. Velika napaka in krivica je bila le to, da nam mirovna konferenca v Parizu tega ozemlja ni kar enostavno prisodila, kakor bi bilo prav in pravično, marveč bi si ga morali še le izvojskovati potom glasovanja. A naše t. j. slovensko ljudstvo na Koroškem ni bilo zrelo za glasovanje, ker so Nemci v njem vsled dolgoletnega ponemčevanja, zlasti s pomočjo nemške šole, ubili narodno zavest.

Med Vrbskim jezerom, Dravo in Osojskim jezerom leže slovenske župnije: Dvor, Kostanje (800 m visoko), Strmec, Lipa, Domačale, Skočidol. Vlak vozi iz Celovca do Beljaka eno dobro uro (1 uro 10 minut).

Mesto ob severni strani Vrbskega jezera se moremo peljati iz Celovca v Beljak tudi skozi Rož na Podrožico in dalje mimo Baškega jezera. Južno od Vrbskega jezera napravi Drava velik ovinek proti jugu in teče v Rožu prav ob vznožju Karavank. Zato bi bila Drava kot državna meja med germansko in slovansko državo (Avstrijo in Jugoslavijo) ne samo iz narodnega, marveč tudi iz gospodarskega stališča nesprejemljiva.

Med Vrbskim jezerom — Celovško ravnino ter med Dravo se razprostira hribovje Satnica. Na južnem obrežju Vrbskega jezera leži letovišče Otok. To je stara župnija z jako staro Marijino romarsko cerkvijo. Med jezerom in Satnico se razprostirajo, malo odmaknjene od jezera in zato manj ponemčene, slovenske župnije: Hodiše, Škofiče in Logaves. Na južnem pobočju Satnice, nad Dravo, pa leže župnije: Žihpolje, Kotmaraves, Bilčovs in Št. Ilj. Župnija Bilčovs se odlikuje po veliki slovenski narodni zavednosti, podobno kakor Sele nad Borovljami.



Osojsko jezero.

Mejnik med Rožem in Podjuno je Obir (2141 m). Prva postaja iz Celovca proti Rožu je Vetrinj. To je pretežno slovenska župnija (pred plebiscitom je bila ondi samo ena nemška pridiga na mesec), po plebiscitu so prišli tja nemški duhovniki in so popolnoma izrinili slovenščino iz cerkve. Zato se Vetrinj, ki je samo eno uro hoda oddaljen od Celovca, ponemčuje s podvojeno hitrostjo.

Prva postaja, ko se pripeljemo v Rož, je Svetnaves. Od tu se odcepi lokalna železnica na Borovlje. Borovlje so trg ob vznožju Ljubelja. S pomočjo nemških šol so jih v zadnjih desetletjih zelo ponemčili. S Svetnevesi se vozimo mimo Št. Janža, Bistrice, Sveč, Št. Jakoba (z zaprto Narodno šolo) v Podrožico, od koder se lahko peljemo dalje v Beljak ali pa skozi Karavanke na Jesenice.



## Letalci.



Z letalom se novim je doignil  
mladenič pod sinje nebó,  
a strašna nesreča pahnila  
ga spet je nazaj na zemljó.  
Zdaj mrtev v prezgodnji gomili  
počiva z razbito glavó.

Tovariš njegov pa še leta,  
ker njemu se sreča smehljá...  
Postal je bogat in uživa  
časti in dobrote svetá.  
A kakšen mu konec bo, tega  
povedati nihče ne zna.

Jaz sem pa vesel, zadovoljen,  
da imam poskočne nogé  
in peš brez nevarnosti lahko  
obhodim nižave, goré,  
a letam po zraku le v mislih,  
ko silijo v daljo željé.

Sojatoslav:

### Dobri striček.

Stari medved, ham, ham, ham,  
prišel lačen je iz brloga  
in v planinske hleve k nam  
pripeljala ga je noga.

»Oh, nikarte, dobri stric,«  
smo ponižno mu dejali.  
»Nimamo za vas ovčic,  
razen, če bi kaj plačali...«

Stari stric je godrnjal:  
»Kje bo plačal, kdor nič nima.  
Komaj sem z ležišča vstal,  
osega me je vzela zima.«

Striček niso je pobrali,  
da smo kožo jim ustrojili,  
trdih palic jest jim dali,  
staro glavo jim razbili.

## Pri posredovalki služb.

- P**osredovalka služb sedi pri mizi. Okrog nje sede na klopeh dekleta, ki iščejo službe in pojo: »Slovensko deklet«.
- Vstopi gospa. Posredovalka** (vstane): Klanjam se, gospa! Prosim, ali ali potrebujete služkinjo? Imam: kuharice, šivilje, strežajke, pestunje, steno-grafke, strojepiske... Prosim, izvolite sestri! (Ji ponudi stol.)
- Gospa**: Želim si dobre, poštene kuharice!
- Posredovalka**: Prosim, prosim! Imam kar dve v zalogi. Burja, Lipar, pridita h gospé! (Poklicani prideta. Burja je štorasta, Lipar se lepo prikloni.)
- Burja**: (nerodno napravljena): Mene vzemite!
- Gospa**: Počasi, draga moja! Pokaži mi knjižico!
- Burja**: Náte jo! (Jo poda in zija okoli.)
- Gospa** (lista): Preveč služb že imate za svojo starost.
- Burja**: Ko so pa gospodinje tako sitne!
- Gospa**: Nič preveč vas ne hvalijo. Tu čitam: počasna, tu: pozabljiva, tu: jezična....
- Burja**: Seveda! Ena misli, da frčim po zraku na trg; druga mi je nalágala po sto opravil; tretja me je zmerjala... Toda jaz ne molčim vsaki, ne in ne!
- Gospa**: Dekle! Kdor služi, mora veliko potrpeti, da ustreže gospodinji. Res so služkinje reve, pa tudi gospodinje nimajo raja na zemlji. Marsikateri napravljajo slabi posli vice na zemlji.
- Burja**: Jaz ne vicam nobene!
- Gospa**: Ne trdim tega, toda sami sprevidite, da ravnam prav, če si ogledam tudi vaše tovarišice.
- Burja**: No ja, pa naj bo! (Vzame gospé knjižico iz roke in gre nerodno h klopi nazaj).
- Gospa** (služkinji Lipar): No, pokažite knjižico vi!
- Lipar** (lično pa preprosto oblečena, se prikloni): Prosim, gospa! (Ji da knjižico.)
- Gospa** (lista po knjižici): Kakor vidim, ste imeli le dve službi in imate izvrstna spričevala. Zakaj ste šli iz prve službe?
- Lipar**: Gospa je umrla, gospod se je pa preselil k svoji materi.
- Gospa**: In iz druge službe?
- Lipar**: Družina se je preselila v Beograd, jaz pa ne maram iz Slovenije.
- Gospa**: Zakaj ne?
- Lipar**: Ker imam staro mater, ki jo želim večasih obiskati.
- Gospa**: To je lepo! Otrok, ki ljubi svoje starše, je ljub Bogu in ljudem. Rada vas vzamem v službo, če boste tudi pri meni tako pridni.
- Lipar**: Prav gotovo, ljuba gospa!
- Gospa** (posredovalki): Tukaj za vaš trud! (Ji da na mizo nekaj denarja.)
- Gospa** (služkinji Lipar): Sprémite me malo!
- Posredovalka** (vstane in se priklanja): Hvala lepa, gospa! Se priporočim. (Jo spremi do vrat. Priklonijo se ji tudi dekleta.)
- Posredovalka**: Zdaj ste slišale dober nauk: Malo služb in dobra spričevala so najboljše priporočilo za novo službo.
- Burja**: Če bi bile gospe manj sitne, bi imele me manj služb!
- Posredovalka**: Izgovor se najde hitro, a boljše je, da ga ni. Zdaj pa spet zapojte! Dekleta zapojejo: »Rožic ne bom trgala...«
- (**Vstopi druga gospa. Posredovalka vstane**): O, klanjam se, gospa! Prosim izvolite sestri! (Ji ponudi stol.) Prosim, želite? Kuharice, šivilje, hišne, strežajke, pestunje...
- Gospa**: Želim marljive hišne, ker mi je dosedanja zbolela in umrla.
- Posredovalka**: O, prosim gospa! Imam kar tri! — Hrastar, Repnik, Belar, pridite semkaj! (Pridejo in se priklonijo, dve lepo, ena nerodneje.)
- Gospa**: Kako se pišete vi?
- Hrastar**: Hrastar Alojzija. Prosim, tu je moja knjižica!
- Gospa** (lista): No, spričevala so lepa. Zakaj ste zapustili zadnjo službo?
- Hrastar**: Trije odrasli otroci so odšli v službo, pa bo gospa sama urejala sobe s kuharico.
- Gospa**: Ta vzrok je zadosten. Kaj pa vi? (Drugi.)
- Repnik**: Prosim, gospa! (Ji poda knjižico.)
- Gospa** (lista): Spričevala bi že bila, toda preveč služb imate.

Repnik: Boleham, pa ne morem dolgo vzdržati.

Gospa: Od kdaj bolehate?

Repnik: Na nekem ženitovanju sem se prehladila, ker sem šla razgreta na vrt in sem pila mrzlo vodo.

Gospa: Ej mladost je norost! Ali niste nikoli slišali v šoli, ako že ne doma, da je to nevarno?

Repnik: Kdaj se spomni mlad človek na nauke staršev in učiteljev? Kadar je prepozno!

Gospa: Zato pa trpi marsikdo celo življenje. Glejte, jaz vas ne morem vzeti v službo, ker niste zdravi.

Repnik: Saj nisem bolna!

Gospa: Seveda ste nekoliko boljši, ker ste se doma odpočili. A pri nas je veliko dela, pa bi spet zboleli.

Repnik (vzdihne): Škoda, zelo mi je žal!

Gospa (tretji): Kaj pa vi?

Belar (ji poda knjižico): Jaz sem pa Belar iz Rovt.

Gospa (gleda v knjižico): Vi ste pa že stari in nimate še nobene službe. Kaj boste pa delali, če ne znate?

Belar: Se bom pa naučila.

Gospa: E, draga moja, star človek se težko priuči novemu delu in hišna mora biti gibčna, pripravna in snažna.

Belar: O, jaz sem gibčna in pripravna (se urno zasuče). Tako vam naložim voz sena, da boste kar zijali (kaže z rokami, kako se naklada voz).

Gospa: Verjamem, ali pa znate prati, likati in spravljati perilo, urejati postelje in sobe?

Belar: To zna vsak otrok, saj znam še štrene prati.

Gospa: Draga moja, zakaj ste pa prišli v mesto? Saj je na kmetih boljši zrak in voda.

Belar: Pa črn kruh. V mestu pa bel in dosti pečenke.

Gospa: Kaj to koristi meščanom? Ljudje, ki jedo veliko mesa, kmalu umrjejo. Najdalje žive kmečki ljudje.

Belar: To je res, ali na kmetih je revščina in umazano delo.

Gospa: Največ revščine je v mestih. Vi ne veste, koliko ljudi stanuje v kletih in na podstrešjih. Koliko jih umrje pozimi za lakoto ali mrazom, na kmetih pa ne puste poginiti siromaka na cesti.

Belar: Res je, toda meni se zdi, da nimate veselja, vzeti me v službo?

Gospa: Svetujem vam, da se držite dela, ki ste ga vajeni izza mladosti.

Belar: Seveda, če ne bom dobila službe, mi ne kaže drugega.

Gospa: Le verjemite mi, da boste doma bolj srečni kakor v mestu. — Vi, Hrastar, lahko greste z menoj!

Hrastar: Prosim, gospa! (Vzame kovčeg pri steni in pristopi k gospé.)

Gospa (posredovalki): Koliko sem vam dolžna za posredovanje?

Posredovalka: Samo deset dinarjev, gospa. Hvala lepa, klanjam se. Se priporočim. (Jo spremlja do vrat.)

Gospa: Zbogom, dekleta!

Dekleta (vstanejo): Zbogom, gospa! (Ta odide.)

Posredovalka (dekli Belar): Ali boste šli domov ali boste čakali službe?

Belar: E kar domov pojdem. Kaj se bom ponujala tukaj!

Dekleta: Prav imaš!

Belar (dekletom): Zakaj pa ne greste ve?

Ena dekle: Me pa nimamo doma in smo vajene mesta.

Belar: Jaz pa kmečkega življenja, pa ostanimo vsak pri svojem!

Posredovalka: Res! Vsak ostani tam, kamor spada. Slabo za meščana, če bi pridrla vsa kmečka dekleta v mesto.

Belar: Zakaj pa?

Posredovalka: Če ne bi imel kmet delavcev, bi pridelal živeža le zase in meščan bi moral umreti od lakote.

Belar: Če je pa stvar taka, grem rajši takoj domov! Zbogom, gospa in ve dekleta!

Dekleta: Bog s teboj! (Ji podajajo roko. Dekle odide.)

Posredovalka: No, zdaj pa spet kaj zapojte dekleta! Zapojo: »Rasti, rasti rožmarin...«

V sobo pride tretja gospa:

Posredovalka (vstane): Klanjam se, gospa! Prosim, izvolite sesti. S čim vam morem postreči? Želite kuharice, hišne, pestunje...

Gospa: Imate kakšno točajko?

Posredovalka: Tukaj je ena, imam pa več naslovov.  
 Gospa: Katera od vas je točajka?  
 Grapar (stopi naprej): Jaz sem, gospa!  
 Gospa: Pokažite mi knjižico!  
 Grapar: Prosim, gospa!  
 Gospa (lista): Spričevala so dobra. Zakaj ste šli iz zadnje službe?  
 Grapar: Ni mi ugajala služba, ker so prihajali gostje pozno v noč. Gospodinja je šla spat, jaz sem morala pa sama streči pijancem. Zjutraj sem morala biti vedno prva na nogah, a za cerkev ni bilo nikoli časa.  
 Gospa: Vidim, da ste poštenu. Le pošteno dekle ljubi cerkev, se izogiba brlogov. Pri nas zapiramo gostilno zgodaj, a zapiram jo vedno jaz. Zjutraj vstaja prva kuharica. S to bosta lahko, menjaje se, vsak dan šli v cerkev. Ob nedeljah mora pa pri meni vsa družina k maši. Plačilo boste imeli pri meni v začetku kakor v zadnji službi; ako boste pa pridni, vam bom zvišala plačo. Ste zadovoljni?  
 Grapar: Sem, gospa. Kdaj lahko pridem?  
 Gospa: V soboto zjutraj gre dosedanja proč. Pridite dopoldne k meni v gostilno »Pri jagnjetu«. Veste zanjo?  
 Grapar: Vem, gospa, in gotovo pridem.  
 Gospa (stopi k posredovalki): To imate za trud! (Ji stisne nekaj denarja v roko.)  
 Posredovalka: Hvala lepa, gospa! Klanjam se! (Jo spremi do vrat.) Se priporočam! (Gospa odide.)  
 Posredovalka: Tako drage moje! Ura bo dvanajst. Ob dveh pridete spat! Dopoldne so bile srečne tri; želim, da bi jih bilo popoldne šestero. Rečem vam: kateri ni potreba služiti, naj rajši pomaga doma materi. Bolj bo srečna doma pri črnem kruhu kakor v tujini s potico.  
 Ena deklet: Jaz grem domov!  
 Druga: Jaz tudi!  
 Posredovalka: Vidve sta srečni, da imata kam iti. Blagor doma, kdor ga ima!  
 Tretja, četrta, peta: Tudi jaz bi šla, ko bi imela kam iti! (Si brišejo oči.)  
 Posredovalka: Da, ve ste revice, kakor sem bila jaz. Starši so mi zgodaj pomrli in ostala sem sama na svetu. Morala sem s trebuhom za kruhom. Dokler sem mogla, sem služila; na starost pa pomagam ubogim pridnim dekletom do služb. Dobre gospe me podpirajo pri tem delu. — Na svidenje, dekleta!

(Zastor.)

## MLADINSKI NOVIČAR

To pa ni karsibodi. Lansko pomlad se je zgodilo v varšavskem parku to-le: Neki 17 letni dijak je splezal na visoko drevo, da bi razdril veliko vranje gnezdo. Naenkrat ga obsuje jata razjarjenih vran, pa so jele sekati nanj. Ves omoten se zvrne mladenič in pade med vejevje. To je bila še sreča, ker drugače bi se bil ubil. Toda razkačene ptice niso odnehale; obdelavale so ga s kljuni kar naprej in sicer prav neusmiljeno. Na vpitje so prihiteli stražniki, ki so streljali na jato, a morali so paziti, da ne bi zadeli dijaka. Končno je hrušč le ponehal, vrane so se odstranile. Ognjegasci so prišli in rešili ranjenca, ki je imel roke, noge, zlasti pa glavo in vrat tako razčesan, da je bil v nezavesti. Reveža so prenesli v bolnišnico.

Materina beseda. Blizu Budjejevic se je v varstvu stare matere igralo triletno dekletce ob železniški progi, pa je zašlo na tir prav, ko je pribrzel nasproti potniški vlak. 69 letna stara mati otrokova, Eleonora Binder, opazi nevarnost, skoči na tir, potegne otroka proč in ga reši. Pri tem jo pa zgrabi vlak in vrže na tla s tako silo, da je dve uri nato v bolnišnici umrla. Ko je čutila, da so ji minute štete, je še vzkliknila: »Da je le otrok rešen!«

Kdo ga je varoval? V W. je mati nekega tovarniškega delavca pogrešila svojega dvetletnega sinčka Alfreda. Ni ga bilo najti nikoder. Vse so preiskali, a nobena sledu ni bilo za njim. Mislili so, da je padel v potok, ki tam teče. Dva dneva sta minila. Naslednji dan ob petih zjutraj pa sliši gozdni delavec daleč v hosti otroški jok. Brž gre za glasom in res najde otroka, ki je bil še pri življenju, a razpraskan od robidovja. Čuditi se je, kako je mogel fantiček vzdržati celi dve hladni in mokri noči in skoraj dva dneva brez hrane in pijače na prostem, v divjem gozdu. Kadar bo dovolj velik, naj se le zahvali svojemu angelu varuhu!



## Modrost v pregovorih domačih in tujih

### Postave.

Stare postave in sveže jedi so najboljše.  
Postave se spolnujejo z dejanjem, ne z dobro voljo.

Postava in red vladata svet.  
V deželi brez postave so poceni glave.  
Kdor se na postavo kopira, trdno stoji.  
Kaznujejo postave, ne sodniki.  
Živa postava je kralj.

Postava je dobra, če se prav rabi.  
Kakršne postave, taki sodniki.  
Postava brez kazni je kakor zvon brez kemblija.

Postava malo zaleže, če ji šiba ne streže.  
Tudi postava ne velja povsod.  
Potreba postave podira.

Je ni postave, da bi luknje ne imela.  
Postava ima voščen nos.  
Postave so kakor pajčevine: muhe drže, čmrlje izpuste.

Več ko je postav, manj je pravice.  
Več ko je postav, več je greha.  
Več ko je postav, slabši so ljudje.  
Z novimi postavami se rode nove goljufije.

Lahko je postave dajati, težko jih spolnovati.

Z novimi gospodi pridejo nove postave.

### Drobiž.

To in ono iz polarnih krajev.

(Konec.)

Med divjanjem polarnega viharja nastanejo divni naravni prizori. V splošni temi začno padati meteorji, ki žvižgajo med padcem tako, da se razlega ta žvižg daleč po polarni pokrajini. Največ meteorjev pade med 86. in 87. stopnjo severne širine. Tudi kometi se često pojavijo na nebu. Koncem februarja se spet pojavi ogromna solnčna obla. V tem času pritisne navadno spet neznosen mraz. V aprilu traja dan skoraj do polnoči.

Prebivalci polarnih krajev si koncem aprila spet oddahnejo. Boječe prilezejo iz zavetišč in brlogov, kjer so preživeli zimo in kmalu zakipi povsod običajno delo. V maju se prične na severu najlepše vreme. Ljudje so kakor prerajeni, zbirajo se, popravljajo sani in čolne, da se odpeljejo na morje, kjer so nastavili ribam mreže. Med polarniki vlada popolno bratstvo. Ljudje si med seboj pomagajo, ne da bi kdo vprašal, da-li dobi za uslugo plačilo ali ne. Eskimi

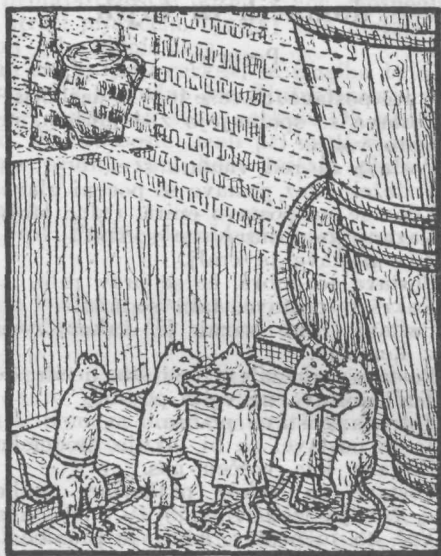
in polarniki so v pravem pomenu besede komunisti. Kakor sem že omenil, so nekateri polarniki tudi prospektorji ali iskaleci dragih kovin, ki jih zbirajo in zamenjujejo za kolonialno in drugo blago. To so večinoma izseljenci iz Kalifornije in Zedinjenih držav.

Enemu takih iskancev je bila sreča posebno mila. Pozimi je odšel v gore, kjer se je kratkočasil z iskanjem dragih kovin. Pod dvema skalama se je utaboril in hodil v okolico, da poišče primeren kraj, kjer bi mogel kopati. Končno se je odločil za neko skalo, ki jo je hotel navrtati in razstreliti z dinamitom. Pri vrtnanju mu je padel sveder v duplino. Ko je videl, da tako ne more več delati, je vzel dleto in dolbel kamen za kamnom. Kmalu je bila skala prebita, toda iz odprtine se je začel širiti dušič plin tako, da bi bil iskalec kmalu omedlel. Ves utrujen in omamljen se je vrnil v svoj brlog, kjer je ves dan počival. Druga dan se je vrnil spet na delo. S seboj je vzel dinamični naboj in ko je razstrelil skalo, je našel pod njo v jami okostnjak ogromne živali. Vest o njegovi najdbi se je kmalu raznesla in od vseh strani so prihitali drugi iskaleci, ki so okostnjak previdno spravili iz jame. Okostnjak je tehtal 40 centov. Odpeljali so ga z ribiško ladjo v Ameriko, iskalec je pa dobil bogato odškodnino, tako da je lahko brez skrbi preživel zimo. Takih okostnjakov je na Alaski še mnogo.

Na daljni sever prihajajo od vseh strani razne ekspedicije. Z njimi potuje tudi mnogo pustolovcev, ki se skrivajo pod tujim imenom. Na videz so mnoge ekspedicije podobne znanstvenim, v resnici pa prihajajo na sever samo zato, da si napolnijo žepe. Zadnja znanstvena ekspedicija na Alaski je bila pred mojim odhodom znana Stefanonova ekspedicija l. 1918. Takrat sem prvič slišal o svetovni vojni. Pozneje sem zvedel, da je divjala za časa mojega bivanja na novosibirskih otokih vojna med Rusijo in Japonsko. Pozneje sem slišal o novi vojni v Evropi, toda verjeti nisem hotel, ker se mi je zdelo, da evropski narodi niso tako nesposobni, da bi se med seboj klali. Svetovna vojna me je pregnala s sibirskih otokov, ne da bi vedel za njo. Naenkrat je namreč nastalo v Sibiriji in v pokrajinah ob Lednem morju veliko pomanjkanje živil. Nihče ni vedel, zakaj nam iz Rusije ničesar več ne pošiljajo. Tako sem bil prisiljen odpotovati iz krajev, kjer se mi je tako dobro godilo. Ruška revolucija je dovoz živil popolnoma ustavila in moral sem v druge pokrajine.

# UGANKE • SKRIVALNICE IN DRUGO

Zastavica v podobah. (Sestavil in narisal Fr. Rojec.)



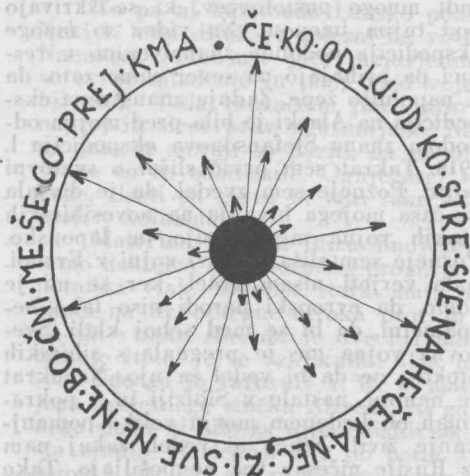
Kateri pregovor vsebujeta ti podobi?

Številčna naloga.

(D. D.)

S katerim številom moraš množiti število 12345679, da dobiš same 1; s katerim, da dobiš same 2; s katerim, da dobiš same 3?

Strelice.



Rešilci in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 10 dni po izidu lista — v prihodnji številki. Ljubljanski rešilci lahko oddadó svoje rešitve Pred škofigjo št. 8 (veža) v nabiralnik uredništva Vrta.

Rešitve v 5. številki:

Zvezda.

Začneš pri svečki, kjer vzameš gorenjo črko. Enako pri naslednjih rogijih. Za tem črko ob desni i. t. d., pa dobiš:

Sveta noč — blažena noč.

Črkovna skrivalnica.

Srebro  
črnilo  
Minka  
vesna  
Selce  
orkan  
rov  
poletje  
ob

Srečno in veselo novo leto!

Dopolnilna uganka.

Fes	rak
Rim	Edo
aga	šiv
noč	eta
car	rov
Ema	Eva
peč	Nil

I.-II. France Prešeren.

# N A Š I R A Z G O V O R I

Stanko:

Pesem.

Cvet nedolžnosti  
na licih tvojih se smehljá,  
Lilija bela se sveti  
v tvojih očeh,  
kot zvezdice zlate  
v temnih nočeh,  
Glej, na svetu vihar besní,  
zlomiti ti hoče,  
lilijo čistosti.  
Prosi v molitvi Boga,  
da ti jo ohrani  
do konca dni.

Jelenka Jačičeva:

Slavček.

Slavček je v kletki tiho sedel  
in mislil na zelene livade,  
kjer je z bratci prepeval vesel  
v zlati svobodi širne narave.  
Oh, kako rad bi zletel  
iz te kletke mračne,  
kako rad bi se vspel  
v višave zračne.  
Tudi jaz bi, moj slavček,  
tudi jaz bi zletela  
tja daleč bi se s teboj  
v Afriko daljno povspela.

Andrej Vidic:

Veselje po zimi.

Sneg je padel do kolen in pokril je vse cesté, s svojo odejo belo nam pogrnil vse gore.	In tam na vrhu klanca je živih dečkov velik trop, se vozijo, kričijo: op, op, op!
--	--

Francek treščil je v drevo  
in si zlomil je nogo,  
Blažek pa se je prevrnil,  
v jarek se je zvrnil.

Zarnik Stanislav: Glej, spet si nas razveselil s pestrimi sličicami! Vasica na bregu, bela cerkev med gostim drevjem, pa gozd in četa jurčkov v njem z rjavimi klobučki. Potem ena s ptički v gnezdu, z račicami ob potoku in solncem, prijateljem tvojim, nad planinami. Tista mogočna hiša ob cerkvi na tretji sličici bo pa kakšen grad, kali? Če ni le vaša lepa šola... Zdaj zidajo pri nas šole liki gradove. — Narisal si nam že globus, zemljo od Ledenega morja do Indijskega oceana, od Brazilije tja do roba Sibiriije. Joj, malo prostorčka je ostalo za našo domovino Jugoslavijo na tvoji risbi. In res: če razgrneš zemljevid, ni velika naša ljuba domača država v zboru drugih dežel svetá. Nič ne dé, če je dežela manjša, bodi pa naša ljubezen do nje večja, globlja in iskrenejša. — Pozdrav!

Jelenka Jačičeva: Rad verjamem, da bi zletela v vročo Afriko, zdaj ko je zima, mráz, ovbè! Ko pa pride spet veseli čas toplega solnca in dehtečih rožic, ne boš gojila več le-takih željá. Le potrpi še nekoliko, pa nam bodo zacingljali beli zvončki: cin, cin, cin, se klanjamo, gospodična Pomlad! Kaj bi tedaj z Afriko?

Vidic Andrej: »Veselje po zimí« prav žalostno neha: ubogi Francek trešči v drevo, si zlomi nogo (če se ni le potokel še tudi po nosku?), Blažek pa se je, hvala Bogu, samo prevrnil in v jarek zvrnil. Tako se pač marsikaj na svetu lepo začne in klaverno konča. — Da si mi zdrav!

Vasovalec.